

Betænkning afgivet af Udvalget for Digitalisering og It den XX. maj 2023

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om fravigelse fra obligatorisk digital selvbetjening.

[af digitaliseringsministeren (Marie Bjerre)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkeparti, Enhedslistens, Alternativets og Nye Borgerliges medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Digitaliseringsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Indstillinger

◇

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Nye Borgerlige

Socialistisk Folkeparti, Enhedslistens, Alternativets og Nye Borgerliges medlemmer af udvalget, at systemet og teknologien bør være til for borgerne og ikke omvendt. Partierne noterer, at mange organisationer i deres høringssvar til lovforslaget har givet meget klart udtryk for, at der dels er behov for en løsning, som omfatter en større målgruppe, idet 17-22 pct. af borgerne vurderes at være digitalt udsatte, mens lovforslaget alene vedrører de 7 pct. af borgerne, der er fritaget for Digital Post, og dels er behov for en mere enkel løsning, idet den med lovforslaget omfattede målgruppe på 7 pct. af borgerne må antages i vid udstrækning også at finde det svært at navigere i den offentlige sektor i almindelighed, og at den i lovforslaget foreslåede løsning stadig vil

være bureaukratisk for borgerne, idet der skal ansøges om fritagelse for hvert enkelt system hos de ansvarlige myndigheder, der ovenikøbet kan have forskellige procedurer.

Partierne noterer sig, at SF har anmodet om teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører, at borgerne på én gang vil kunne ansøge om fritagelse for digital post samt for alle nuværende og fremtidige digitale selvbetjeningsløsninger, og som dermed vil tilstræbe et »digitalt fripas« for målgruppen, som foreslået i Justitias høringssvar. Partierne noterer endvidere, at ministeren har afvist anmodningen om teknisk bistand. Partierne har derfor selv at udarbejdet og stillet et ændringsforslag, der medfører en lettere og forenklet proces for digital fritagelse. Partierne understreger, med yderligere henvisning til besvarelsen af spørgsmål 2 og spørgsmål 3, at mens det er ærgerligt, at ministeren ikke umiddelbart og er åben for dialog om en på sigt bedre løsning, er partierne meget åbne for at drøfte andre modeller. Partierne opfordrer kraftigt ministeren til at indkalde til drøftelser med henblik på at finde en mere ambitiøs model.

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF, EL, ALT og NB), tiltrådt af ◇:

Til § 2

1. *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2* Anmodning efter stk. 1 skal anses for indgivet, hvis den fysiske person ved fritagelse fra Digital Post med-

deler, at den pågældende ønskes fritaget for alle offentlige myndigheders obligatoriske digitale selvbetjeningsløsninger.«

[Mulighed for én samlet fritagelse for digital selvbetjening, digitalt fripas]

Af *digitaliseringsministeren*, tiltrådt af <>:

Til § 2

2. I stk. 2 udgår »om fravigelse«.

[Præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Formålet med ændringsforslaget er at lette og forenkle processen for anmodning om fritagelse for digital selvbetjening for personer, der er fritaget for Digital Post. Med ændringsforslaget vil borgerne på én gang kunne ansøge om fritagelse for digital post samt for alle nuværende og fremtidige digitale selvbetjeningsløsninger, og der tilstræbes dermed et ”digitalt fripas” for målgruppen. De borgere, der er fritaget for Digital Post, må antages i vid udstrækning også at finde det vanskeligt at navigere i den offentlige sektor i almindelighed, hvorfor det ligeledes må antages, at det virker utilgængeligt at anmode om fritagelse flere steder.

Forslagsstillerne mener, at offentlige myndigheder bør være til for borgeren og ikke omvendt. Forslagsstillerne har noteret, at en række organisationer i høringsvarene, har givet klart udtryk for et behov for en løsning, som i højere grad imødekommer borgerne, således at borgerne ikke vil være nødsaget til at søge om digital fritagelse hos hver enkelt myndighed, herunder har Justitia foreslået at indføre digitalt fripas. Med ændringsforslaget bliver det den offentlige myndigheds ansvar at undersøge, om en borger ønsker fritagelse fra andre digitale selvbetjeningsordninger, når der ansøges om fritagelse fra Digital Post. Samtidig forpligtes offentlige myndigheder til at kontrollere, om en borger skal kontaktes digitalt eller via det hjemlede alternativ, uden at borgeren skal anmode herom.

I en overgangsperiode skal den relevante offentlige myndighed rette henvendelse til de borgere, der er fritaget for

digital post, med tilbuddet om at blive fritaget fra andre offentlige digitale selvbetjeningsløsninger, så personer der allerede er fritaget fra Digital Post ligestilles med personer, der søger efter det nye regelsæt.

Til nr. 2

Det forslås, at ordene »om fravigelse« udgår, så der udelukkende står »Anmodning efter stk. 1,« frem for »Anmodning om fravigelse efter stk. 1,«.

Ændringen foretages alene for at præcisere og forenkle lovforslagets ordlyd.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. marts 2023 og var til 1. behandling den 18. maj 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Digitalisering og It.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <2> møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og digitaliseringsministeren sendte den 5. januar 2023 dette udkast til udvalget, jf. DIU alm. del - bilag 2. Den 29. marts 2023 sendte digitaliseringsministeren høringsvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <4> bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet <8> spørgsmål til digitaliseringsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Malte Larsen (S) Ida Auken (S) Kasper Roug (S) Kris Jensen Skriver (S) Per Husted (S)

Sara Emil Baaring (S) Simon Kollerup (S) Thomas Skriver Jensen (S) Linea Søgaard-Lidell (V) Eva Kjer Hansen (V)

Hans Andersen (V) Lars Christian Lilleholt (V) Jeppe Søe (M) nfm. Mohammad Rona (M) Betina Kastbjerg (DD)

Dennis Flydtkjær (DD) Alexander Ryle (LA) Sandra Elisabeth Skalvig (LA) Mona Juul (KF) Lise Bertelsen (KF)

Kim Edberg Andersen (NB) Peter Kofod (DF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) fmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Kirsten Normann Andersen (SF) Pelle Dragsted (EL) Stinus Lindgreen (RV) Noah Sturis (ALT)

Siumut, Inuit Ataqtigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		